

ธรรมานุศาสตร์

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

กัณฑ์ที่ ๗ มหาพน

มหาพน หมายถึง ป่าใหญ่ หรือไพรกว้าง กัณฑ์มหาพน ประดับด้วยคาถา ๘๐ พระคาถา พระเทพโมลี (กลั่น) วัดราชสิทธาราม (วัดพลับ) เป็นผู้นิพนธ์ เพลงประจำกัณฑ์คือ เพลง “เชิดกลอง” ประกอบกิริยาเดินอย่างเร่ริบของชูชก ชูชกเดินทางผ่านสถานที่สำคัญ ๆ ตามที่พราณเจตบุตรบอก จนกระทั่งพบพระอัจจุตฤาษี จึงสอบถามที่อยู่ของพระเวสสันดร

พระอัจจุตฤาษี เห็นท่าทีและพฤติกรรมของชูชกครั้งแรกก็ลึงเล กลัวว่าชูชกจะมาขอพระชาติ พระกัณฑ์ไปเป็นทาส หรือไม่ก็ขอพระนางมัทรี จึงไม่บอกทาง แต่ชูชกแก้ตัวด้วยมธุรสวาจา ยกเหตุผลว่าจะมาเที่ยวขอให้เสื่อมเสียวงศ์พราหมณ์ทำไม การมาครั้งนี้เพื่อเยี่ยมเยียนพระเวสสันดรจริง ๆ ขอให้ได้เห็นจะได้เป็นกุศล ทั้งยังอ้างว่าตั้งแต่พระเวสสันดรจากเมืองมา ตนยังไม่ได้พบพระเวสสันดรเลย ทำให้พระอัจจุตฤาษีใจอ่อน หลงเชื่อว่าชูชกมาด้วยเจตนาดี

เมื่อเห็นว่า พระอัจจุตฤาษีใจอ่อนหลงเชื่อแล้ว ชูชกจึงขอค้างแรมที่อาศรมหนึ่งคืน รุ่งขึ้นพระอัจจุตฤาษีจัดหาผลไม้ และบอกทางไปพระอาศรมของพระเวสสันดรอย่างละเอียด พรรณนาถึงป่าเขา ผุงสัตว์ร้ายต่าง ๆ ด้วยเป็นป่าใหญ่ สมกับที่เรียกว่า ป่ามหาพน

ชูชกจดจำคำแนะนำเส้นทางไว้ มุ่งหน้าเดินทางไปสู่พระอาศรมของพระเวสสันดร

ตัวละครสะท้อนคุณธรรม : พระอัจจุตฤาษีเป็นแบบอย่างของนักพรตผู้ฉลาด แต่ขาดเฉลียว หูเบา เชื่อคนง่าย

ข้อคิดจากกัณฑ์ : คนฉลาดแต่ขาดเฉลียว คนมีปัญญา แต่ขาดสติ ย่อมพลาดท่าเสียที่ได้

เอกสารอ้างอิง

พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

เกษม บุญศรี. ประเพณีทำบุญเนื่องในพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : องค์การค้ำของคุรุสภา,
๒๕๔๔.

ธนิต อยู่โพธิ์. ตำนานเทศน์มหาชาติ. พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๐๑.

พระครูวิจิตรธรรมโกศล. กะเทาะเปลือกเวสสันดร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เลี้ยงเซียง, ๒๕๓๖.

จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
คณอก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ